

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2654

av Emma Nohrén (MP)

Möjliggör för läkemedelskonsumenter att göra aktiva miljöval

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för läkemedelskonsumenter att göra aktiva miljöval och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att läkemedel på fel plats kan utgöra stor miljöfara torde alla vara överens om, oavsett om det gäller vid tillverkning eller hemma hos kund. Det är många åtgärder som behöver göras både uppströms och nedströms för att få bort de skadliga läkemedelsresterna och man måste jobba på många nivåer samtidigt. Det är därför glädjande att regeringen nu tagit ett krafttag i frågan och bland annat driver på frågan om miljöhänsyn i Europeiska unionens läkemedelslagstiftning och internationellt och har tagit initiativ till dialog i EU. Det är också otroligt välkommet med de stora budgetsatsningarna på att avlägsna läkemedel i miljön genom t.ex. avancerad avloppsrening som också bidrar till att få bort andra föroreningar såsom miljögifter och mikroplaster. Det har även aviserats att det ska inrättas ett kunskapscentrum för läkemedel i miljön som jag tror kan få en betydelsefull roll i det framtida arbetet.

Det saknas dock fortfarande åtgärder som gör att vi som konsumenter kan göra ett aktivt val och driva på frågan med hjälp av konsumentmakt. Jag har motionerat om detta ett flertal gånger förut men vill ändå återigen påpeka att det är stor skillnad på hur läkemedel tillverkas. Forskare och miljöorganisationer vittnar om hemska miljökatastrofer i anslutning till en del läkemedelsfabriker i Kina och Indien där vattendrag och jordar i närheten av vissa fabriker kan innehålla högre halter av exempelvis antibiotika än vad som är terapeutisk dos för människor. Det kan ge upphov till en rad miljöproblem såsom antibiotikaresistens, ofrukt samma jordbruksmarker och sjuka människor och djur. Det är en industri vi i Sverige eller svenska läkemedelskonsumenter inte borde stödja.

Men i många andra länder och även på andra platser i Kina och Indien ställs det höga miljökrav på läkemedelstillverkarna och många företag har ett stort miljötänk och tar ansvar för hur deras läkemedel tillverkas. Två piller som innehåller exakt samma aktiva substans, generika, kan därför ha otroligt olika miljöpåverkan om de kommer från olika tillverkare. Trots detta kan svenska konsumenter som fått ett recept utskrivet inte välja ett miljövänligt alternativ. När vi i Sverige köper läkemedel genom generika-systemet tas inte någon hänsyn till miljöfaktorer eller till risk för utveckling av t ex antibiotikaresistens. Vi köper enbart baserat på lägsta pris. Vi tar inte hänsyn till om förpackningarna kommer från fabriker med god miljömässig kontroll eller från fabriker där avloppsvatten inte renas alls utan släpps direkt ut i närliggande vattendrag. Det kan inte fortgå.

Vi som patienter och konsumenter av läkemedel bör kunna få göra ett aktivt miljöval när vi köper läkemedel. Jag anser därför att Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket och Läkemedelsverket bör få i uppdrag att påbörja arbetet med att införliva miljöpåverkan av hela läkemedels livscykel i systemet med generikautbyte så att vi som konsumenter kan göra aktiva miljöval.

Emma Nohrén (MP)